

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-31
Besvaras senast
2021-04-07 kl. 12.00

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:2406 Utvärderingen av det förstärkta folkinitiativet

I december 2020 släppte Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, en rapport om det så kallade förstärkta folkinitiativet. Rapporten är en utvärdering av den reform på området som genomfördes för tio år sedan. Bakgrunden är att om en begäran om en folkomröstning i en kommunal fråga samlar namnunderskrifter där minst 10 procent av de röstberättigade i en kommun skriver under får kommunfullmäktige med en tredjedels majoritet besluta om att hålla en sådan folkomröstning.

En sammanfattning av slutsatserna är att de allra flesta inlämnade folkinitiativ röstas ned redan när de når kommunfullmäktige, och i de fall där ett ärende faktiskt blir aktuellt för en folkomröstning är det långt ifrån säkert att politikerna respekterar valresultatet. I endast 39 procent av fallen godkände kommunfullmäktige utgången av en folkomröstning.

När partierna går emot ett demokratiskt valresultat eller ett folkligt initiativ till folkomröstning så kan detta inte bara skapa missnöje och besvikelse hos medborgaren, det kan även urholka tilltron till det demokratiska systemet. Klyftan mellan vad som upplevs som ”etablissemangen” och folket vidgas och riskerar att skapa apati och misshag mot den representativa demokratin.

Sedan finns det redan i dag andra utmaningar. För att nå upp till 10 procent av de röstberättigade i en kommun måste en omfattande namninsamling göras. Denna är begränsad i tid och måste till största del ske manuellt. I SKR:s rapport nämns också betänkandet *Låt flera forma framtiden* (SOU2016:5) från 2014 års Demokratiutredning där utredningen föreslog att instrumentet för namninsamling kunde bli digitaliserat; dock så konstaterar man i utvärderingen att ingen reform på området ännu genomförts.

SKR ”Det förstärkta folkinitiativet”
<https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-852-4.pdf>

Med anledning av detta vill jag fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

Ämnar ministern och regeringen att utifrån ovanstående genomföra några

åtgärder eller reformer kring folkinitiativ?

.....

Fredrik Lindahl (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders